

évektől a Néprajzi Múzeumban dolgozott *Lajtha László* mellett, *Balla Péter* társaságában. 1948-ban Szegeden, *Bálint Sándornál* doktorált.

1922-ben kezdte a népdalgyűjtést, s ebben a tárgykörben számos előadást tartott a Néprajzi Társaságban és a rádióban. 1951-ben megszervezte a Fővárosi Népi Zenekart, amelynek alapító igazgatója volt. Közben számos publikációja jelent meg a legkülönbözőbb helyeken. Elsősorban zenei vonatkozású tanulmányaival, kötetjeivel, újságcikkeivel, előadásaival szolgálta a magyar zene – népzene ügyét. Munkái címének teljes felsorolása szinte lehetetlen. Néhányról azonban föltétlen szót kell ejtenünk. *Peregi karácsonyi énekek* (Ethnographia, 1931.); *Betlehemező fővárosi gyermekek*, 1935.; *Erdélyi karácsonyi népi játékok*, 1940.; *Népi játékok I–III.*, Bp. 1938. 1939. 1945.; *Útik a rézdobot!* (az 1848-as szabadságharc dalemlékei) Bp. 1948.; *101 Mária-ének* (vallásos szöveggel élő régi népi dallamok) Bp. 1948.; *Somogyi „Kalevala” – Vikár Béla Somogyban*. Kaposvár, 1959.; *Bajai tamburások* Bp. 1964.; *Karácsonyi és Mária-énekek – 277 karácsonyi és 101 Mária-ének*. Bp. 1982. Több régi népszínműhöz és vígjátékhoz írt kísérőzenét.

Nehéz bármiféle értékrendet tenni kisebb vagy nagyobb terjedelmű munkái között, hiszen minden alkotói tevékenységében ott munkált a tudományos elhivatottság, népének szolgálata. Fontosnak tartotta, hogy nem elég a nép dalait följegyezni, és megmenteni a pusztulástól, hanem oda kell figyelni szakrális hagyományaira is.

Számos előadást tartott 1946-ban például a *Molnár István* táncművész vezette Balatoni Népfőiskolán, Siófokon. E nekrológ írójának felkérésére örömmel vállalta *Együd Arpád* Siófokon gyűjtött szakrális énekeinek kottázását és kísérőtanulmányt is írt hozzájuk.

Volly portréjához tartozik még, hogy 80 éves korában vállalkozott Siófokon egy előadásra, amelyet a kiliti bábos, betlehemes játékokról tartott. Ezt Balatonkiliti egykori mestere, *Peterdi László* gyűjtötte – a Néprajzi Múzeum adattárába került –, aki felfigyelt a népszokások szépségére s nem hagyta feledésbe merülni. Előadásában arról is szólt, hogy a Balaton-vidéki betlehemes játékokhoz hasonló népszokásokat folkloristák gyűjtötték Erdélyben, Szabolcs-Szatmárban és Esztergom vidékén is.

Dr. Volly István temetése július 3-án volt a Farkasréti temetőben. Sokezer nyi tanítvány öle tanulta a népdalt és éneket, tisztességet és hazaszeretetet.

Matyikó Sebestyén József

HÍREK

Tompa Mihály emléke Susán

Tompa Mihály 1850-ben, az akkori Gömör megyében lévő Susán élő sógorát látogatta meg, s ekkor írta meg a *Gólyához* című híres versét, amelyben a szabadságharcot siratja el, egyben további ellenállásra buzdít benne. Az a fa, amelyen – ennek emlékére – az emléktáblát elhelyezték, kiszáradt, ezért kivágták. A táblát id. Tóth Béla örzi otthonában.

A közelmúltban a susai templomhegyen ültettek másik fát Tompa Mihály tiszteletére. Az emlékfát a 89 éves Léhi Dezső helyezte a földörbe, *nőjj nagyra* szavak kíséretében. A kis esemetét különben az a hét diófa veszi körül, melyeket még 1918-ban ültettek annak a hét falubeli lakosnak az emlékére, akik az első világháborúban veszítették életüket.

Kerékgyártó Mihály

Itt állt az a fa, melynek árnyékában Tompa Mihály a Gólyához című versét írta